

HELSINGØR
KOMMUNE

GRØNNE PLETTER
OG NATURPERLER
I HELSINGØR
KOMMUNE

INDHOLD

Helsingør Kommune 2017
Idé og tekst biolog Anne-Marie Møldrup
Fotos og layout Allan Høxbroe

1 Dalebro Grusgrav side 5

Stor solbagt lavning, høj skrænt, enkelte vandhuller.

2 Færgevejskilen side 6

Bynær, åben græsslette med bakker, krat, søer og moser samt Meulenborgskovens dybe kløfter med vandfald mod øst.

3 Helsingørs Grønne Vestkile side 8

Bakket græsland med mange småsøer og moser langs Teglstrup Hegn.

4 Hornbæk Sø og Horneby Engsø side 10

To bynære søer med gode stiforløb samt mose og eng mod syd, plus en bevaret rest af sandflugtsarealet, som truede Hornbæk i 16- og 1700-tallet.

5 Kildekrog side 12

Græssende dyr, krat, mose og vandløb. Sti fra stationen og videre mod Tegners Museum/Rusland/Ræveskiftet.

6 Klostermoseskoven side 13

Markant kløft med gammel skov nær Kongevejen.

7 Knudemose side 14

Privat skov med sø, mose og stisystem.

8 Marienlystskoven side 15

Gammelt kongeligt parkanlæg bag Marienlyst Slot og sti videre forbi Konventum. Dybe kløfter og imponerende udsigter mod Sverige.

9 Præstemosen Tikøb side 16

Interessant og flot gammel tørvemose. Der er sti fra skov og trampesti langs mosen.

10 Rolighedsmoserne side 17

Vidtstrakte stiforløb i græs mellem krat, søer og moser.

11 Rørtangkilen side 18

Græsland med småsøer, stier og udsigtshøj ved Flynderupgård-museet.

12 Ræveskiftet og Rusland side 20

Tørt, sandet, bakket og skovklædt sommerhusområde, blomstrende overdrev mellem græssende dyr. Stier til Rusland og Kildekrog.

13 Stirundtur ved Harreshøj side 22

Høj bakke med udsigt og stisystem langs mose og Esrum Sø.

14 Tikøb Langesø Mose side 23

Sjælden tørvemose med kæruld, tranebær og et begrænset stiforløb.

FORORD:

DU HAR MERE NATUR END STATENS SKOVE

Man går sjældent galt i skoven med en vandretursfolder. Men de fleste naturområder har ingen folder, og du har adgang til langt mere natur end statens. For eksempel kommunernes, privates og kirkens områder. Det er denne ikke-statslige natur, som Helsingør Kommune her giver dig en samlet pjece om. Vidunderlige grønne pletter og naturperler både ude på landet, i sommerhusområderne og i byerne. Byparker er dog ikke med her. Tag pjecen til inspiration og med i lommen på turen.

REGLER OM ADGANG

Du må som udgangspunkt færdes på alle kommunernes, statens og folkekirkens arealer, overalt og på alle tider af døgnet. Med mindre andet står på skilte. En mark kan fx være forpagtet ud, så du ikke må gå på den. Eller en fredning kan begrænse adgangen, sådan at du fx kun må gå i Helsingørs Grønne Vestkile, ikke cykle eller ride.

I det åbne land må du gå og cykle på alle stier og markveje. Igen med mindre andre regler står på skiltene.

I private skove må du gå på stier, og cykle hvis stien er egnet, men ikke udenfor, og kun i dagtimerne fra kl. 6 til solnedgang. Med mindre ejeren har lukket, fx pga. jagt.

Hunde skal føres i snor eller være under fuld kontrol på stierne.

Ved en organiseret tur for grupper større end 30 personer skal man søge ejeren om tilladelse. Er du i tvivl, så ring til kommunens team Natur og Vand, tlf. 49282828, eller tjek adgangsreglerne på Miljøstyrelsens hjemmeside om adgang. Adressen er svana.dk/natur/friluftsliv/hvad-maa-jeg-i-naturen/hvor-maa-jeg-faerdes/

SIGNATURFORKLARING

Gule prikker på kortene viser mulige ind- og udgange til områderne.

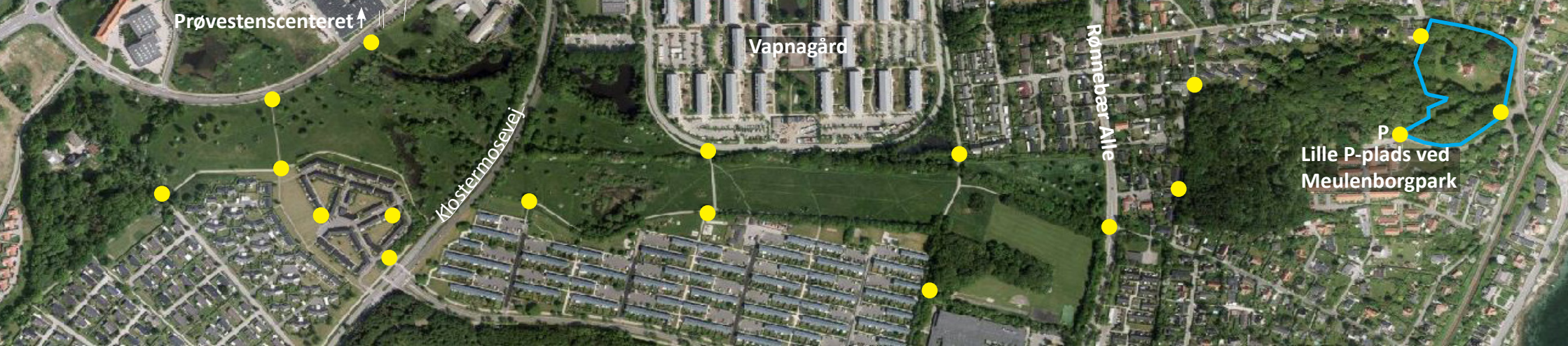
VIDEN OM NATUREN

På hjemmesiden fugleognatur.dk kan du få indsigt i dyre- og plantelivet lokalt landet over. Vær evt. selv med til at registrere, hvad du ser. Det er nemt og lærerigt med app'en Naturbasen på mobilen.

1 DALEBRO GRUSGRAV

En gammel grusgrav har udviklet sig til et skønt artsrigt naturområde med overdrev og søer/mose, som Helsingør kommune ejer og plejer. Kommunen har indhegnet arealet, som afgræsses med dyr om sommeren, og kommunen har ryddet store dele af skrænterne, for at bla. firben får bedre levedmuligheder. Man kan gå ind i indhegningen (på eget ansvar, når der er dyr). Hunde skal selvfølgelig altid være i snor. Der er plads til et par biler ved vejen, og der er busstoppesteder ved krydset Esrumvej/Hornbækvej.

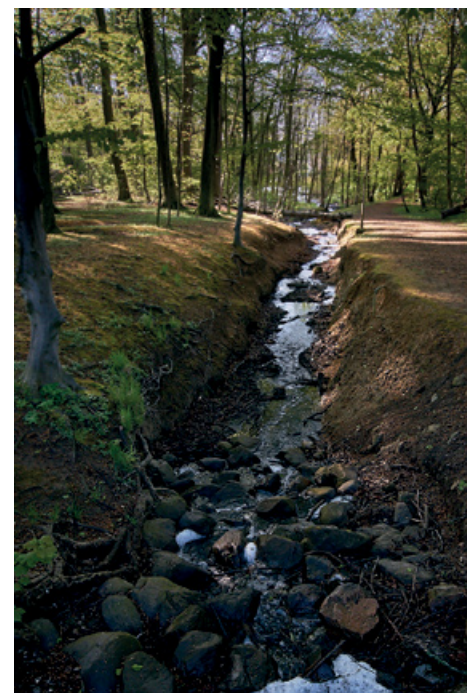
2 FÆRGEVEJSKIEN

Færgevejskilen er en bynær fredning, der strækker sig fra Meulenburgskoven ved Øresund til Kjeldsbjerggård sydvest for Prøvestenscenteret. Meulenburg-skoven er fredet som naturskov, så væltede træer skal

blive liggende i skoven. Den har stejle istidskløfter, et lille vandfald, småsøer og spændende snoede trampestier. Kilens vidtstrakte græsfælle har mange søer og en mose. Græsset bliver plejet med et årligt høslæt, for at skabe et blomsterrigt overdrev med øget biodiversitet.

En gruppe borgere arbejder med naturpleje og stier i fredningen. Der er adgang døgnet rundt til de kommunalt ejede græsarealer og til den kommunale del af Meulenburgskoven. I de privatejede dele af Meulenburgskoven, som er markeret med blå på kortet, må man kun gå på

stierne og i tidsrummet kl. 6 til solnedgang (Naturbeskyttelsesloven). Der er mange busstoppesteder, bl.a. ved Prøvestenscenteret. Læs mere på hjemmesiden for Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør og på www.færgevejskilen.dk.

3 HELSINGØRS GRØNNE VESTKILE

Helsingørs Grønne Vestkile er en fredning vest for Helsingør By op til Teglstrup Hegn. Det er et meget smukt, kuperet landskab med mange småsøer og Pindemosen, og med et stort dyre- og fugleliv. Det meste af fredningen ejes af kommunen. Her er der fri adgang for gående døgnet rundt (hunde skal være i snor). Hele området syd for Esrumvej er heget ind til afgræsning året rundt med publikumsvenligt kvæg. Stiforbindelserne mellem lågerne slås 3-4 gange hver sommer.

Der er borde og bænke, også under halvtag, samt cykelparkering ved indgangen lige nord for Pindemosegård, Klostermosevej 133. Der er busstoppesteder på Klostermosevej. Stinettet i fredningen hænger sammen med stinettet i Teglstrup Hegn, både syd og nord for Esrumvej.

4 HORN BÆK SØ, HORNEBY ENGSØ, HORN BÆK IND- LANDSKLIT OG BØGEHØJ- GÅRD ÅS

Et stisystem leder rundt om Horn- bæk sø og rundt om Horneby Engsø med mose. Stisystemet leder også til Bøgehøjgård Ås sydøst for søerne, som er en del af de fredede åse syd for Hornbæk: Birkeåsen (ikke adgang), Bøgehøjgårds Ås (af nogle kaldet Horneby Ås vest), og Horneby Ås (begrænset adgang). På den anden side af Hornebyvej, langs Søbakken, kan man opleve en lille indlandsklit, som Hornbæk Kirke ejer (den gule prik længst til venstre øverst på kortet). Me- nighedsrådet har ryddet klitten for opvækst med støtte fra kommunen.

5 KILDEKROG

Mellem sommerhusområdet ved Kildekrog St. og en lille p-plads ved Villingebækvej går en sti gennem små skovstykker og et lysåbent

græsningsareal med overdrev og mose, Kildekrogen, som ejes af kommunen. Når man har nydt fuglesangen og stilheden, kan man gå videre mod Rusland og Ræveskiftet mod syd eller til stranden mod nord.

6 KLOSTERMOSE-SKOVEN

Klostermoseskoven er en kommunal skov med slugter og våde hængesække og fine rundture på stier. Både brede vandrestier og mere naturprægede. Da skoven er kommunalt ejet, må man gå der hele døgnet, også uden for stierne. Pas dog på ikke at falde igennem hængesækken! Adgang sker fra Klostermosevejen og fra stien mellem Støberivej og Gurrevej. Herfra kan man fortsætte til Teglstrup Hegn og Helsingørs Grønne Vestkile.

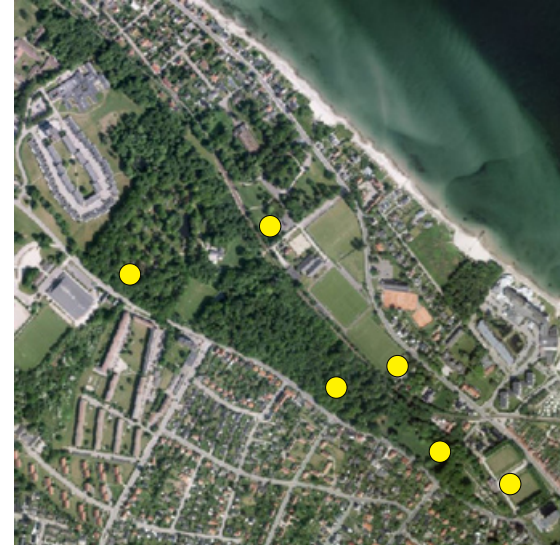
7 KNUDEMOSE

Fra indkørslen til Knudemosevej 9 kan man gå ned til Knudemosen, som er en spændende skovbevokset mose med et stisystem. Der er også adgang gennem en lille låge fra Fuglebakkevej. Ejeren har ryddet stierne for væltede træer i 2016-17. Husk at i privatejet skov må man kun færdes på stierne, og kun fra kl. 6 til solnedgang.

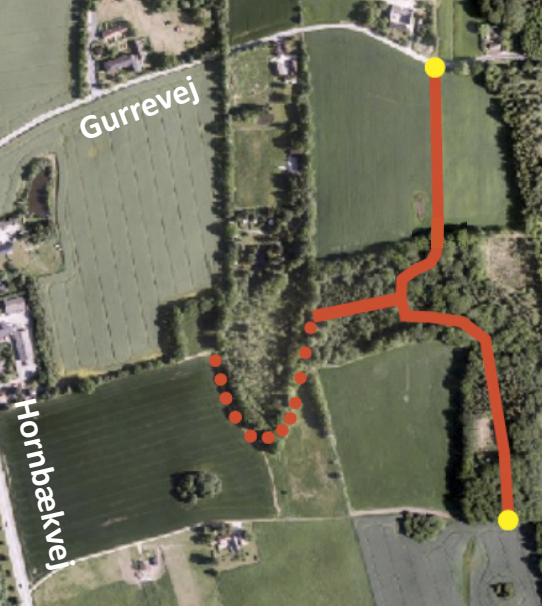

8 MARIENLYSTSKOVEN

Fra det fine renæssanceslot Marienlyst kan man gå højt oppe ad stisystemer langs med den stejle kystskrænt helt hen forbi Konventum (tidligere kaldet LO-skolen) og ind i Teglstrup Hegn. Man passerer et par dybe slugter, hvor man går ind mod land og ud igen. Flere gange undervejs får man den flotteste udsigt ud over Øresund og over til Sveriges kyst, især fra græsplænerne foran Feriebyen og foran Konventum. Marienlyst park og skov ejes af kommunen helt hen til Konventum.

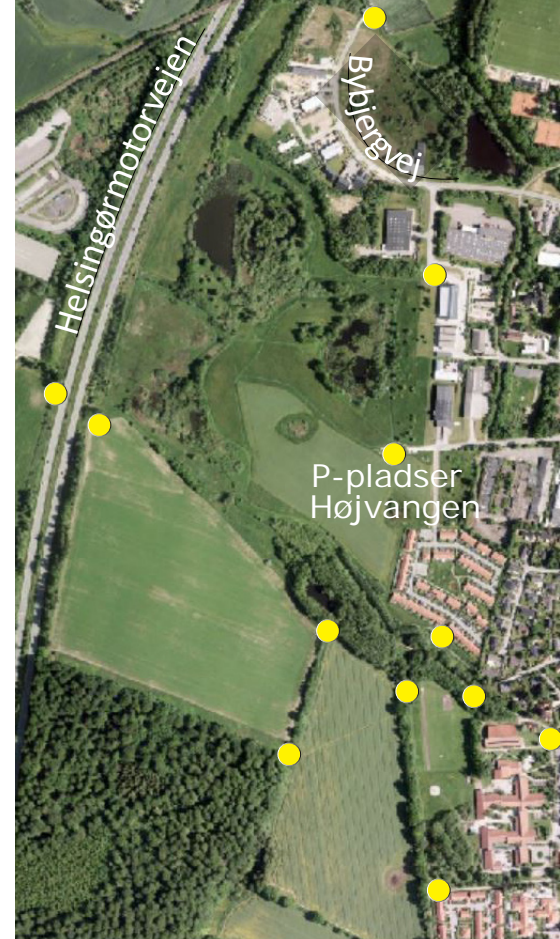
9 PRÆSTEMOSEN TIKØB

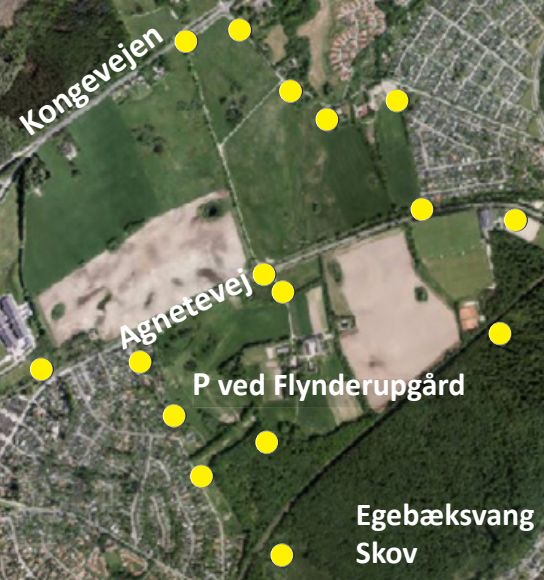
Tikøb Kirke ejer et lille stykke skov med en stor, naturrig mose i den vestlige ende. Man kan gå ind til mosen fra den offentlige sti mellem Tikøb og Gurre Vang eller ad en markvej fra Gurrevej. Der er en lille trampesti omkring en del af mosen. Da kirken ejer skoven, må man gå overalt og døgnet rundt. Gå dog ikke ud i mosen. Lille p-plads i Tikøb, bag Tikøb Kirke.

10 ROLIGHEDSMOSERNE

Rolighedsmoserne er et kommunalt ejet naturområde med søer, moser og græsarealer samt et fint stisystem mellem Espergærde og motorvejen. Der er en alsidig natur, især mange fugle. Man kan komme ind til området fra alle sider. Husk hunde i snor.

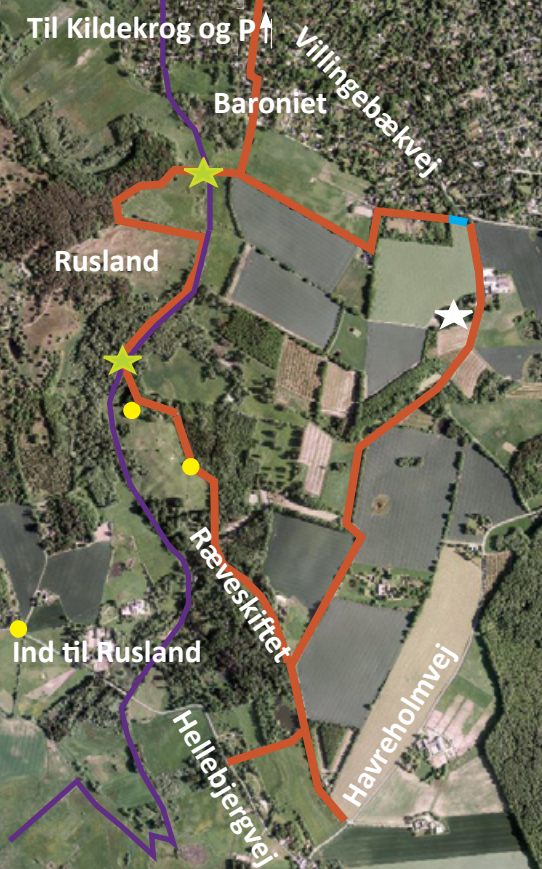

11 RØRTANGKILEN

Rørtangkilen er et fredet område rundt om Flynderupgårdmuseet, med fokus på landbrug og græssende dyr. Her er et godt stisystem på kryds og tværs mellem Egebæksvang Skov og Nyrup Hegn med gangtunnel under Kongevejen. Helsingør kommune har gravet små nye, lavvandede søer, der bla. har fremmet fuglelivet. Hunde i snor. Markerne er forpagtet ud, så man bedes holde sig til stierne.

Rød: Stier eller markveje. Blå: Gå langs vej. Grønne stjerner: Broer over Pandehave å. Hvid stjerne: Langdysse fra stenalderen (billede nederst overfor). Gult: Klaplåger. Lilla: Kommunegrænse.

smukkeste udsigter og naturområder. Man kan gå ind på overdrevet i Ræveskiftet, som er kommunens artsrigeste, ad klaplåger, de gule markeringer i kortet. Der græsses med fredeligt ungvæg i sommerhalvåret. Det meste af Ræveskiftet ejes af Ole Haslunds kunstnerfond, der udlejer huse til kunstnere om sommeren.

Den bedste måde at komme til Ræveskiftet er at cykle eller gå. Der er stisystemer til gående oppe fra Kildekrog St. og fra Ruslandsfredningens mange stier. Rusland har officiel indgang ved Tegn timer Museum, se www.rudolph-tegner.dk. Fra Ræveskiftet går der en sti til en bro over Pandehave å. Oppe ved sommerhusområdet Baroniet er der også bro over Pandehave å.

12 RÆVESKIFTET OG RUSLAND

Ræveskiftet inviterer til gåtur i stilhed og fordybelse. Ingen bilstøj, kun naturens egne lyde og de

Rød viser slået sti, grussti, eller markvej. Blå: Gå langs vejen.

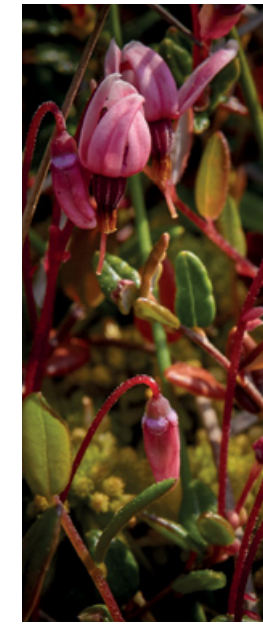
13 STIRUNDTUR VED HARRESHØJ

Få de smukkeste udsigter både højt oppe fra og tæt ved Esrum sø, og gå langs en naturrig mose. Nyd fugletræk og fuglesang. Nyt stisystem giver mulighed for rundtur med P-pladser både ved Harreshøjvej, på græsset og ved Esrum sø. Stien rundt om mosen er smal og til tider våd.

14 TIKØB LANGESØ MOSE

For enden af Gransangervej i Tikøb Langesø er der en lille vendeplads. Herfra kan man gå en tur halvvejs rundt om en fantastisk mose med hængesæk, fyldt med de karakteristiske arter sphagnum, tranebær, kæruld, soldug, hedelyng og klokkelyg m.m. Pas på ikke at falde igenem hængesækken, hvis du vover dig derud. I skoven må du ikke gå udenfor stierne, da de er privat-ejede. Hund i snor.

HELSEINGØR
KOMMUNE